

2017-09-14

Dariernr: 1451-2016/17

Arbetsmarknadsutskottets studieresa till Italien och Grekland den 3–7 september 2017

Sammanfattning

Arbetsmarknadsutskottet beslutade den 20 juni 2017 att en utskottsdelegation skulle göra en resa till Italien och Grekland i september bl.a. i syfte att studera arbetsmarknads- och integrationspolitiken i Italien respektive Grekland (prot. 2016/17:33).

Veckans samlade möten gav delegationen en bild av det rådande ekonomiska och arbetsmarknadspolitiska läget i Italien respektive Grekland. I båda länderna präglades mötena av de omfattande reformprocesser som pågår, bl.a. när det gäller arbetsmarknaden. Vid ett flertal möten togs också frågan om Europas framtid upp och vikten av samarbete de europeiska länderna emellan.

Utskottets sammanfattande bedömning är att erfarenheterna från resan är användbara för arbetet i Sverige och att besöket i Italien och Grekland väl uppfyllde det syfte med resan som uttalats på förhand.

Redogörelse för resan

Studieresan omfattade städerna Rom och Aten den 3–7 september 2017.

Rom 3–5 september

Programmet i Rom inleddes på söndagen med en inrikespolitisk briefing av ambassadör Robert Rydberg och ambassadrådet Sara Dahlsten. Mötet gav delegationen en god inblick i det ekonomiska och politiska landskapet i Italien i stort och utgjorde en bra grund inför efterföljande möten. Diskussionerna med dem fortgick under en efterföljande middag på restaurang La Trattoria de Gli Amici. Nämda restaurang drivs av Comunità di Sant'Egidio, en ekumenisk församling som grundades i Rom 1968. Många av de anställda på restaurangen har någon form av funktionsnedsättning. Under kvällen fick delegationen dels en visning av församlingens kyrka och huvudkontor i stadsdelen Trastevere, dels en presentation av restaurangens sociala verksamhet.

Måndagens program började med en visning av deputeradekammaren där guiden berättade om både byggnaden och parlamentets historia samt redogjorde för det italienska tvåkammerssystemet, där de båda kamrarna har lika funktion och makt,

och för hur det nuvarande politiska landskapet ser ut. Delegationen hade sedan ett möte med representanter från den italienska centralbanken, Banca d'Italia. Mötet berörde de ekonomiska kriserna 2008 och 2011 och hur Italien kom att påverkas av dessa. Det gavs en allmän presentation av det reformarbete som pågår i Italien bl.a. när det gäller arbetsmarknaden och pensionssystemet. Den största reformen för en bättre fungerande arbetsmarknad är den s.k. Jobs Act, en ramlagstiftning för reformer av den privata arbetsmarknaden som antogs av parlamentet 2014 och som fortfarande håller på att genomföras. Två teman som togs upp särskilt vid mötet var kvinnors deltagande på arbetsmarknaden respektive ungas väg in på arbetsmarknaden.

Därefter följde ett lunchmöte med de tre största italienska arbetstagarorganisationerna: UIL, CISL och CGIL. CGIL är Europas, och följaktligen Italien, största fackliga organisation vars 12 medlemsförbund har 5,5 miljoner anslutna medlemmar. CISL har 4,5 miljoner anslutna medlemmar och UIL 2,2 miljoner medlemmar. Det finns ingen formell skillnad när det gäller yrkeskategorier mellan organisationerna, utan det är i stället den politiska och religiösa tillhörigheten som skiljer dem åt. Med tiden har dock organisationerna blivit olika starka i olika sektorer och skillnaderna dem emellan mjukats upp, även om förhandlingsstilarna fortfarande skiljer sig åt. Företrädare för de tre organisationerna höll kortare anföranden under lunchen varpå följde frågor och diskussionsutbyte om bl.a. den italienska arbetsmarknadsmodellen.

Under eftermiddagen hade delegationen ett möte med Confindustria som är Italiens största arbetsgivarorganisation med ca 150 000 medlemsföretag. Organisationen har ett antal lokalkontor i Italien och finns också representerad i Bryssel. Företrädare för Confindustria förde fram arbetsgivarperspektivet och betonade företagets centrala roll i ekonomin.

Delegationen var på måndag kväll inbjudna till det svenska residenset för middag med Clara Pelaez, ordförande i den svensk-italienska handelskammaren och med en ledande position i Ericsson Italy, och Massimo Luksch, HR-chef på Volvo Group Italy. De har båda lång erfarenhet av att arbeta för och med svenska företag i Italien, och diskussionerna kom framför allt att handla om likheter och skillnader mellan Italien och Sverige när det gäller företags- och investeringsklimat.

Tisdagen inleddes med ett frukostmöte på den svenska ambassaden med journalisten och författaren Kristina Kappelin. Hon höll en föreläsning med rubriken "Vilket konstigt underbart land" om hennes intryck och erfarenheter av det italienska samhällslivet. Efter detta fortsatte programmet med ett besök på arbetsmarknadsministeriet där delegationen hade ett möte med arbetsmarknadsminister Giuliano Poletti. Vid mötet diskuterades arbetsmarknadsreformer i Italien, bl.a. den s.k. Jobs Act. Ungdomsarbetslösheten i landet och åtgärder för att öka anställningsbarheten för denna grupp togs upp under mötet. Ministern redovisade också sin vision för EU och tryckte på behovet av en fungerande och

rättvis marknad. Delegationen träffade också chefen för generaldirektoratet för migrations- och integrationsfrågor Tiziana Esposito med medarbetare. Vid detta möte gavs information om mottagningssystemet i Italien och det arbete man bedriver på integrationsområdet. Tiziana Esposito redovisade att man från centralt håll, genom dialog med regionerna, försöker anpassa stödet till regionerna utifrån varje regions behov.

Aten 5–7 september

I Aten fick delegationen på tisdag kväll en inrikespolitisk briefing på den svenska ambassaden av ambassadrådet Patrik Svensson. Mötet gav delegationen en god inblick i det ekonomiska och politiska läget i Grekland i stort och utgjorde ett bra avstamp för de efterföljande mötena.

Onsdagens program inleddes med ett möte med vice arbetsmarknadsminister Anastasios Petropoulos vid vilket grekiska arbetsmarknadsreformer var det övergripande temat. Vid mötet diskuterades frågor såsom behovet av att bygga upp en mer flexibel arbetsmarknad med ett fungerande socialt skyddsnät och behovet av att reformera utbildningsväsendet för att möta arbetsmarknadens efterfrågan. Även frågan om kvinnors deltagande på arbetsmarknaden togs upp liksom behovet av att råda bukt på en utbredd informell sektor. Delegationen besökte under förmiddagen också Internationella valutafondens (IMF) kontor i Aten och hade där ett möte med lokalrepresentanten Dennis Botman som gav sin syn på den grekiska ekonomin och behovet av reformer. En bromskloss i reformarbetet i Grekland var enligt honom att den offentliga förvaltningen brister, vilket medför att implementeringsledet blir starkt lidande.

Det politiska, ekonomiska och sociala läget i Grekland var temat för den lunch till vilken delegationen bjudit in Nick Malkoutzis, journalist och grundare av nättidningen Macropolis, med lång erfarenhet av att bevaka Grekland både för inhemska och internationella medier.

Eftermiddagen ägnades åt dels ett besök i parlamentet, dels ett möte med EU-minister Giorgios Katrougalos. Delegationen hade i parlamentet ett möte med ett antal ledamöter från utskottet för sociala frågor, däribland utskottsordförande Nikolas Manios (Syriza). Vid mötet var fem olika partier representerade. Diskussionerna berörde framför allt behovet av arbetsmarknadsreformer och hur Grekland ska komma på fötter igen. EU-ministern talade även han om behovet av arbetsmarknadsreformer i Grekland och tog dessutom upp behovet av reformer på EU-nivå och främjandet av rättvisa jobb och tillväxt.

Onsdagens program avrundades med en middag på det svenska residenset i Aten. Bland de fem gästerna fanns John D. Saracakis, ordförande för den svensk-grekiska handelskammaren och Christoforos Saredelis, styrelseordförande i Ethniki Asfalistiki (Greklands största försäkringsbolag). Diskussionerna handlade

bl.a. om företags- och investeringsklimatet i Grekland och de strukturella problem landet har att hantera.

Under torsdagen träffade delegationen bl.a. generalsekreterare Fotini Kouvela vid Generalsekretariatet för jämställdhet. Sekretariatet bedriver ett påverkansarbete mot både privat och offentlig sektor. Fotini Kouvela uppgav att den ekonomiska krisen har gjort att arbetet i vissa fall gått bakåt på området och att det i den rådande ekonomiska situationen är svårt att få till stånd genomgripande reformer, men att man nu ändå har förhoppningar om förändringar till det bättre. Hon nämnde att det finns ett förslag om en ny sammanhållen lag för jämställdhetsarbetet som ligger i parlamentet för behandling. Hon tog också bl.a. upp att beredningsarbete pågår i Grekland för att införa lagstiftning liknande den svenska sexköpslagen.

Vid en lunch med grekiska arbetstagar- och arbetsgivarrepresentanter, bl.a. med Elly Varchalama från GSEE (Greek General Confederation of Labour) och Akis Skertsos från SEV (Hellenic Foundation of Enterprises) diskuterades rollen för arbetsmarknadens parter och parternas syn på den grekiska ekonomin och det rådande arbetsmarknadsläget.

Ett flertal programpunkter i Aten handlade om den rådande flyktingsituationen, dels ur ett inhemskt grekiskt perspektiv, dels ur ett vidare europeiskt perspektiv. Delegationen besökte Eleonas flyktingläger som står under tillsyn av det grekiska migrationsministeriet. Lägre är det första som öppnades på det grekiska fastlandet i augusti 2015. Delegationen fick en rundvandring på området och information om bl.a. den service som erbjuds i lägre såsom hälso- och sjukvård och verksamhet riktad till barn. Delegationen hade också ett möte med UNHCR och seniora rådgivaren Ann Maymann. Hon gav delegationen en översiktlig orientering när det gäller flyktingsituationen i Grekland och presenterade tillgängliga data över antalet personer som kommit till landet och varifrån de kommer. Delegationen besökte även ett boende för ensamkommande barn och fick där en presentation av verksamheten och rundvandring i lokalerna.

Ambassadörerna eller medarbetare till dem närvarade under hela programmet och informerade delegationen löpande om det politiska och ekonomiska läget i respektive land. Delegationen informerades även om arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor.

BILAGA 1

Arbetsmarknadsutskottets delegation

Ann-Christin Ahlberg (S), delegationsledare

Patrik Björck (S)

Ali Esbati (V)

Désirée Pethrus (KD)

Fredrik Christensson (C)

Utöver dessa deltog tjänstemän från arbetsmarknadsutskottets kansli.

BILAGA 2

Program för arbetsmarknadsutskottets studieresa till Italien och Grekland den 3–7 september 2017

Söndagen den 3 september

- Ankomst Rom
- Inrikespolitisk briefing med ambassadör Robert Rydberg och ambassadrådet Sara Dahlsten
- Middag i Roms historiska centrum med presentation av restaurangens sociala verksamhet

Måndagen den 4 september

- Besök i deputeradekammaren
- Möte med Banca d'Italia, bl.a. Eliana Viviano och Roberto Torrini
- Lunch med de italienska arbetstagarorganisationerna CGIL, CISL och UIL
- Besök hos arbetsgivarorganisationen Confindustria
- Middag på svenska residenset med inbjudna gäster

Tisdagen den 5 september

- Möte med Kristina Kappelin
- Möte på arbetsmarknadsministeriet med bl.a. Tiziana Esposito, chef för generaldirektoratet för migrations- och integrationsfrågor
- Möte med arbetsmarknadsminister Giuliano Poletti
- Avresa Rom/Ankomst Aten
- Inrikespolitisk briefing av ambassadrådet Patrik Svensson

Onsdagen den 6 september

- Möte med vice arbetsmarknadsminister Anastasios Petropoulos
- Besök och guidning i Eleonas flyktingläger

- Möte med Internationella valutafondens (IMF) representant Dennis Botman
- Lunch med journalisten Nick Malkoutzis
- Besök i grekiska parlamentet, möte med utskottet för sociala frågor
- Möte med EU-minister Giorgios Katrougalos
- Middag på svenska residenset med inbjudna gäster

Torsdagen den 7 september

- Möte med UNHCR, seniora rådgivaren Ann Maymann
- Möte med generalsekreterare Fotini Kouvela, Generalsekretariatet för jämställdhet
- Lunch med grekiska arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer
- Besök på ett boende för ensamkommande barn som drivs av den ideella organisationen Praxis
- Avresa Aten